ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 30.9.2024 г.
COM(2024) 406 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Първи доклад относно изпълнението на многогодишните планове за Северно море и за западните води и риболовните дейности, които експлоатират тези запаси, и относно делегирането на правомощия, предоставени на Комисията съгласно посочените многогодишни планове за Северно море и за западните води и съгласно Регламента относно достъпа до дълбоководни запаси

{SWD(2024) 218 final}

Съдържание

1 Резюме 2

2 Въведение 3

3 Промени и тенденции в съответните области 4

3.1 Възможности за риболов от 2019 г. и 2020 г. насам 5

3.1.1 Ограничения 12

3.2 Запаси от смесен риболов, управлявани съвместно с крайбрежните държави в североизточната част на Атлантическия океан, и по-специално с Обединеното кралство и Норвегия 13

3.3 Действително състояние на смесения риболов в Северно море и в западните води 14

3.3.1 Категат 14

3.3.2 Примери в Келтско море 15

3.4 Решение на Съда по дело C-330/22 16

4 Екосистемен подход 17

5 Задължение за разтоварване 17

6 Регионално сътрудничество 18

7 Социално-икономическо развитие 19

7.1 Северно море 19

7.2 Северозападни води (СЗВ) 19

7.3 Югозападни води (ЮЗВ) 19

8 Делегиране на правомощия, предоставени на Комисията съгласно МГП за Северно море и за западните води и съгласно Регламента относно достъпа до дълбоководни запаси 19

9 Речник на термините 21

1 РЕЗЮМЕ

Изпълнението на многогодишните планове (МГП) за Северно море и за западните води на регламенти (ЕС) 2018/973 и (ЕС) 2019/472 на Европейския парламент и на Съвета[1] допринесе за намаляване на риболовния натиск.

МГП **са полезен инструмент при осъществяването на общата политика в областта на рибарството (ОПОР)**[2], особено при определянето на възможностите за риболов. С тях се определят правила за съобразено с региона управление на рибарството. За рибните запаси, чиято оценка се основава на голямо количество данни (или максимален устойчив улов (МУУ), в МГП се разрешава използването на горни граници при определянето на общия допустим улов (ОДУ), като се предоставя **гъвкавост по отношение на запасите в по-добро състояние**. За запасите с толкова малко риба в морето, че са под опасните минимални нива, с МГП се установяват **предпазни прагове**.

Комисията счита, че някои **решения, взети от Съвета за запаси, при които Съветът е трябвало да намали ОДУ и да предприеме допълнителни коригиращи мерки,** са станали възможни благодарение на рамката, въведена с МГП, **съчетаваща предпазни прагове и гъвкавост**. Без въвеждането на МГП за Съвета би било трудно да постигне споразумение за коригиращите мерки за възстановяването на слабите запаси и ОДУ най-вероятно щеше да бъде завишен. Благодарение на МГП днес всички риболовни дейности или се управляват в съответствие с МУУ, или имат въведени коригиращи мерки за връщането им в рамките на МУУ. Рибните запаси в по-добро състояние могат да бъдат единствената предпоставка за дългосрочната рентабилност на риболовната промишленост и спомагателните сектори. В МГП се предоставя също така и гъвкавост по отношение на запасите в по-добро състояние, като се позволява използването на горния диапазон на F_{MSY} (процента на смъртност от риболов) при определени условия.

Затова Комисията стига до извода, че **МГП осигуряват устойчив дългосрочен инструмент за прилагане на ОПОР** в Северно море и в западните води, тъй като предоставят **по-малка несигурност при определяне на ОДУ**, гарантират приемането на **коригиращи мерки за запаси под натиск** (включително в случай на забрана за риболов), правят **процеса на определяне на ОДУ по-прозрачен** за заинтересованите

[1] Регламент (ЕС) 2018/973 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2018 г. за създаване на многогодишен план за дънните запаси в Северно море и за риболовните дейности, които експлоатират тези запаси, за уточняване на подробностите за изпълнение на задължението за разтоварване в Северно море, и за отмяна на регламенти (ЕО) № 676/2007 и (ЕО) № 1342/2008 на Съвета (ОВ L 179, 16.7.2018 г., стр. 1).

Регламент (ЕС) 2019/472 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. за създаване на многогодишен план за запасите — обект на риболов в западните води и съседните на тях води, и за видовете риболов, които експлоатират тези запаси, за изменение на регламенти (ЕС) 2016/1139 и (ЕС) 2018/973 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 811/2004, (ЕО) № 2166/2005, (ЕО) № 388/2006, (ЕО) № 509/2007 и (ЕО) № 1300/2008 на Съвета (ОВ L 83, 25.3.2019 г., стр. 1).

[2] Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 1954/2003 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО) № 639/2004 на Съвета и Решение 2004/585/ЕО на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 22).

страни и за държавите — членки на ЕС, и **позволяват на риболовната промишленост да планира по-добре дейността си**.

2 ВЪВЕДЕНИЕ

Европейският парламент и Съветът приеха многогодишните планове (МГП) за дънните запаси в Северно море и за дънните и дълбоководните запаси в западните води съответно през 2018 г.[3] и 2019 г.[4] С настоящия доклад се предоставя първи обзор на напредъка по отношение на запасите и риболовните дейности, които експлоатират тези запаси. Настоящият доклад обхваща и задължението за докладване относно делегирането на правомощия, предоставени на Комисията съгласно член 16 от МГП за Северно море, член 18 от МГП за западните води и член 17 от Регламента относно достъпа до дълбоководни запаси[5].

Общата цел на МГП е да помогнат за постигането на целите на общата политика в областта на рибарството (ОПОР) и на Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета („основен регламент за ОПОР“)[6], както и по-специално за подобряването на икономическата основа на рибарите с цел повишаване на техните доходи и развитие на дружествата им. МГП спомагат да се гарантира, че риболовът може да продължи и рибните запаси остават над нивата, които могат да осигурят максимален устойчив улов (МУУ). МГП допринасят и да се елиминира изхвърлянето на улов чрез намаляване на нежелания улов и осигуряват екосистемен подход при управлението на рибарството. МГП обхващат афанопус, скален гренадир, лаврак, треска, мегрими, европейски морски дявол, пикша, меджид, мерлуза, синя молва, норвежки омар, червенопер пагел, писия, сребриста сайда, обикновен морски език, сайда и северна скарида. Въз основа на най-добрите налични научни становища с МГП се установява целевият процент на смъртност от риболов с горни и долни диапазони на F_{MSY}[7], които са в съответствие с постигането на МУУ. С МГП на

[3] Регламент (ЕС) 2018/973 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2018 г. за създаване на многогодишен план за дънните запаси в Северно море и за риболовните дейности, които експлоатират тези запаси, за уточняване на подробностите за изпълнение на задължението за разтоварване в Северно море, и за отмяна на регламенти (ЕО) № 676/2007 и (ЕО) № 1342/2008 на Съвета (ОВ L 179, 16.7.2018 г., стр. 1).

[4] Регламент (ЕС) 2019/472 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. за създаване на многогодишен план за запасите — обект на риболов в западните води и съседните на тях води, и за видовете риболов, които експлоатират тези запаси, за изменение на регламенти (ЕС) 2016/1139 и (ЕС) 2018/973 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 811/2004, (ЕО) № 2166/2005, (ЕО) № 388/2006, (ЕО) № 509/2007 и (ЕО) № 1300/2008 на Съвета (ОВ L 83, 25.3.2019 г., стр. 1).

[5] Регламент (ЕС) 2016/2336 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. за определяне на специални условия за риболова на дълбоководни запаси в североизточната част на Атлантическия океан и на разпоредби за риболова в международни води от североизточната част на Атлантическия океан и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2347/2002 на Съвета (ОВ L 354, 23.12.2016 г., стр. 1).

[6] Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 1954/2003 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО) № 639/2004 на Съвета и Решение 2004/585/ЕО на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 22).

[7] „Диапазон на F_{MSY}“ означава диапазон от стойности, определени в най-добрите налични научни становища, по-специално изготвени от ICES или от сходен независим научен орган, признат в ЕС или на международно равнище, при който всички равнища на смъртността от риболов в рамките на този диапазон водят до максимален устойчив улов (МУУ) в дългосрочен план при даден модел на риболов и при настоящите средни условия на околната среда, без да оказват значително въздействие върху процеса на възпроизводство на съответния запас. Изчислен е по такъв начин, че да

Комисията се предоставя и правомощието да приема делегирани актове по отношение на запасите от прилова, изключенията от задължението за разтоварване и техническите мерки.

МГП бяха приложени за първи път за риболовния сезон, започнал на 1 януари 2019 г., за дънни запаси в Северно море и за риболовния сезон, започнал на 1 януари 2020 г., за дънни и дълбоководни запаси в западните води.

Във възможностите за риболов за 2020 г. 62 от 78 общи допустими улова (ОДУ) бяха определени в съответствие с F_{MSY}[8]. Така 99 % от разтоварванията в Балтийско море, Северно море и Атлантическия океан, управлявани изключително от ЕС, бяха следствие на устойчиво управляван риболов[9]. В периода 2019—2024 г. продължи увеличаването на броя на ОДУ, управлявани съгласно двата МГП и определени в съответствие с МУУ и предпазното становище.

3 Промени и тенденции в съответните области

В този първи доклад е представен напредъкът по изпълнението на съответните области на МГП, като докладът се основава на:

1) целева консултация[10];

2) последните становища на Международния съвет за изследване на морето (ICES) относно съответните запаси в Северно море и в западните води[11];

осигурява не повече от 5 % намаляване на добива в дългосрочен план в сравнение с МУУ. Той има горна граница, така че вероятността от спадане на запаса под граничното референтно равнище на биомасата на репродуктивния запас (Blim) е не повече от 5 %; както е посочено в член 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/472 и член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/973.

[8] „F_{MSY}“ е стойността на прогнозната смъртност от риболов, която при даден модел на риболов и при настоящите средни условия на околната среда води до МУУ в дългосрочен план.

[9] Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета „Устойчив риболов в ЕС: актуално състояние и насоки за 2021 г.“ (SWD(2020) 112 final), стр. 2.

[10] Заинтересованите страни, с които бяха проведени консултации, бяха групата на държавите членки от Северно море (Група от Схевенинген), групата на държавите членки с излаз на северозападните води, групата на държавите членки с излаз на югозападните води, Регионалният консултативен съвет за Северно море, Регионалният консултативен съвет за северозападните води, Регионалният консултативен съвет за югозападните води, Консултативният съвет по пелагичните видове и Консултативният съвет по далечно плаване, Международният съвет за изследване на морето, които отговориха, че не могат да участват в такова проучване, Научният, технически и икономически комитет по рибарство, националните кореспонденти и председателите на регионалните групи за координация (рамка за събиране на данни), експертната група на Комисията по рибарство и аквакултура, аташетата по рибарството, експертите по Рамковата директива за морска стратегия, експертна група по морско дело.

[11] Публикувани на https://www.ices.dk/advice/Pages/Latest-Advice.aspx

3) последните научни оценки на Научния, технически и икономически комитет по рибарство (НТИКР) относно мерките, определени от държавите членки за прилагане на задължението за разтоварване[12];

4) първия и втория доклад[13] за прилагането на Регламента относно техническите мерки[14]; и

5) информацията на разположение на Комисията.

Целта на доклада е да се изготвят заключения, след като са изминали съответно 5 и 4 години от изпълнението на МГП за Северно море и за западните води.

В него се разглежда напредъкът съответно от 2019 г. и 2020 г. насам в пет основни области, а именно:
i) възможности за риболов от 2019 г. и 2020 г. насам; ii) промени и тенденции при изпълнението на двата МГП при консултациите между ЕС и Обединеното кралство, ЕС и Норвегия, както и ЕС, Норвегия и Обединеното кралство; iii) съображения, свързани със смесения риболов в Северно море и в западните води; и iv) социално-икономически промени и тенденции/съображения.

В придружаващия работен документ на службите на Комисията (SWD (2024) 218 final) може да бъде намерена информация за задължението за разтоварване и свеждането до минимум на нежелания улов, за екосистемния подход при управление на рибарството и за регионалното сътрудничество в рамките на политиката за регионализация.

3.1 Възможности за риболов от 2019 г. и 2020 г. насам

В този раздел се представят промените и тенденциите при редица рибни запаси и риболовни дейности. На графиките във фигури 1 и 2 са показани промените и тенденциите при рибните запаси, чието управление се споделя с Обединеното кралство и които се управляваха единствено от ЕС преди оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС на 31 януари 2020 г. Графиките също така се отнасят за някои запаси, чието управление се споделя с Норвегия.

[12] Научен, технически и икономически комитет по рибарство (НТИКР) — Evaluation of joint recommendations on the landing obligation, technical measures, and conservation measures necessary for compliance with obligations under Union environmental legislation („Оценка на съвместни препоръки относно задължението за разтоварване, техническите мерки и мерките за опазване, необходими за спазване на задълженията съгласно законодателството на Съюза в областта на околната среда“) (STECF-24-04). Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 2024 г., https://stecf.jrc.ec.europa.eu/documents/d/stecf/stecf_24-04_review-jrs-on-lo-tm-and-cm

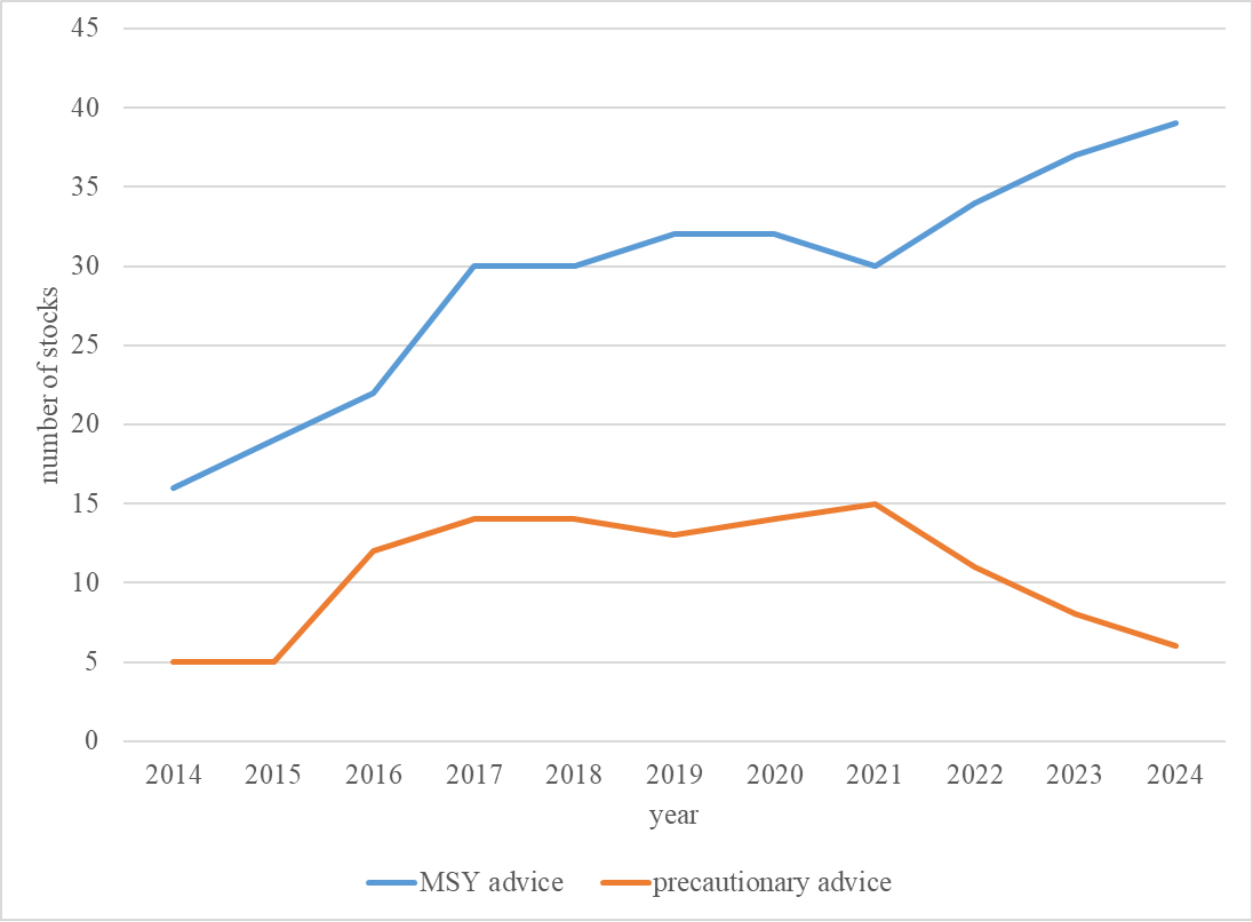
[13] Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета „Прилагане на Регламента за техническите мерки (член 31 от Регламент (ЕС) 2019/1241)“ (COM/2021/583 final). Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета „Прилагане на Регламента за техническите мерки (член 31 от Регламент (ЕС) 2019/1241)“ (COM/2024/349 final).

[14] Регламент (ЕС) 2019/1241 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за опазване на рибните ресурси и защита на морските екосистеми чрез технически мерки, за изменение на регламенти (ЕО) № 1967/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и на регламенти (ЕС) № 1380/2013, (ЕС) 2016/1139, (ЕС) 2018/973, (ЕС) 2019/472 и (ЕС) 2019/1022 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 894/97, (ЕО) № 850/98, (ЕО) № 2549/2000, (ЕО) № 254/2002, (ЕО) № 812/2004 и (ЕО) № 2187/2005 на Съвета (ОВ L 198, 25.7.2019 г., стр. 105).

Получените от ICES становища се различават през годините. За някои запаси, за които преди това беше получено предпазно становище, Комисията получи становище за МУУ, докато за други запаси, за които преди това беше получено становище за МУУ, ICES представи предпазно становище. За запасите, управлявани самостоятелно от ЕС през 2020 г., всички три възможности за риболов бяха определени на равнището на МУУ в Скагерак/ Категат / Северно море, какъвто беше и случаят през 2024 г.

През 2020 г. всички пет възможности за риболов бяха определени на равнището на МУУ в западните води, докато през 2024 г. 10 от общо 11 възможности за риболов бяха определение на равнището на МУУ. Това увеличение стана възможно благодарение на съществените усилия на рибарите и държавите членки, положени при управлението на рибните запаси.

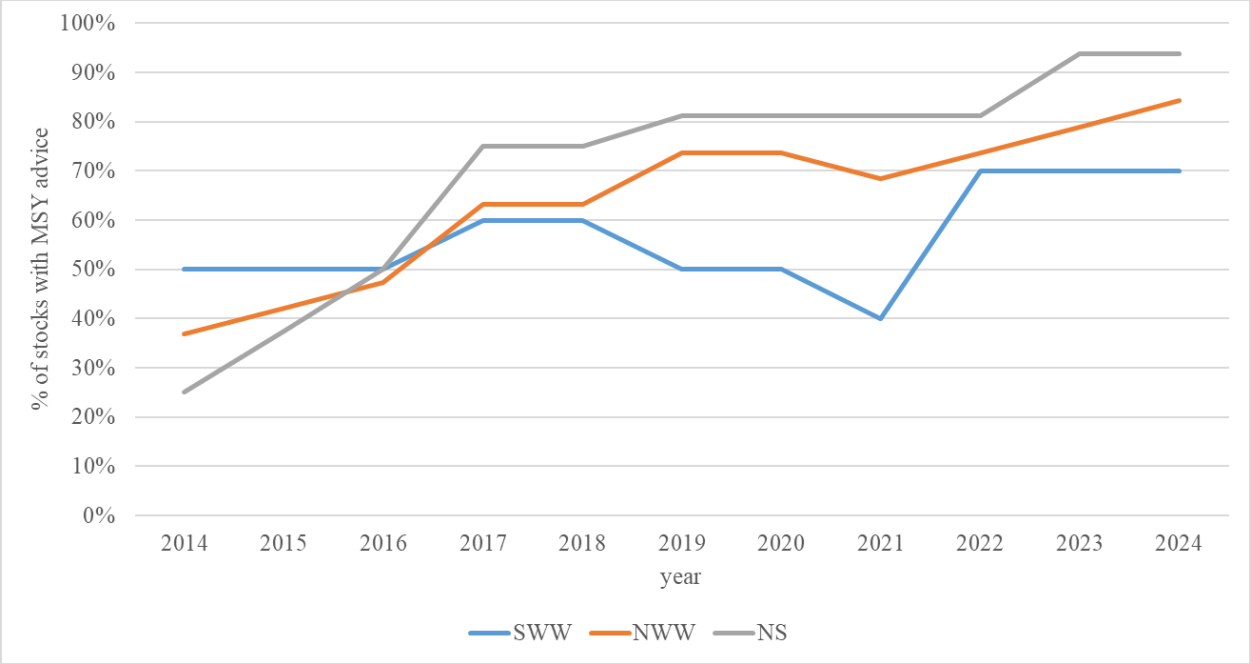
На графиката по-долу (фигура 1) е показано увеличението на броя на запасите със становище за МУУ, по-специално в периода 2020—2024 г. от началото на прилагането на МГП.

Фигура 1: брой целеви запаси в рамките на МГП за Северно море и за западните води със становищата за МУУ и предпазни становища, след като основният регламент започна да се прилага (източник: данни, получени от становищата на ICES).

На графиката по-долу (фигура 2) е показано как от началото на прилагането на основния регламент и двата МГП ICES издава все по-голям брой становища за МУУ за целевите запаси в рамките на МГП за югозападните води, за северозападните води и за Северно море. Това е един положителен ефект от въвеждането на МГП, тъй като подобряването на научните становища се превърна в обща цел, особено за целевите запаси в рамките на МГП, но също така и за запасите от прилова. Подобно подобрение беше възможно и благодарение на ангажимента на рибарите да предоставят по-добри данни, които да бъдат използвани в рамките на научния процес.

Възможно е да бъдат открити някои колебания в общия брой запаси със становище за МУУ (например в югозападните води), които могат да се дължат на процес на определяне на референтен показател, при който се преразглежда или актуализира основата на становищата. Като цяло обаче от графиката по-долу може да се заключи, че с течение на времето становищата за МУУ се увеличават.

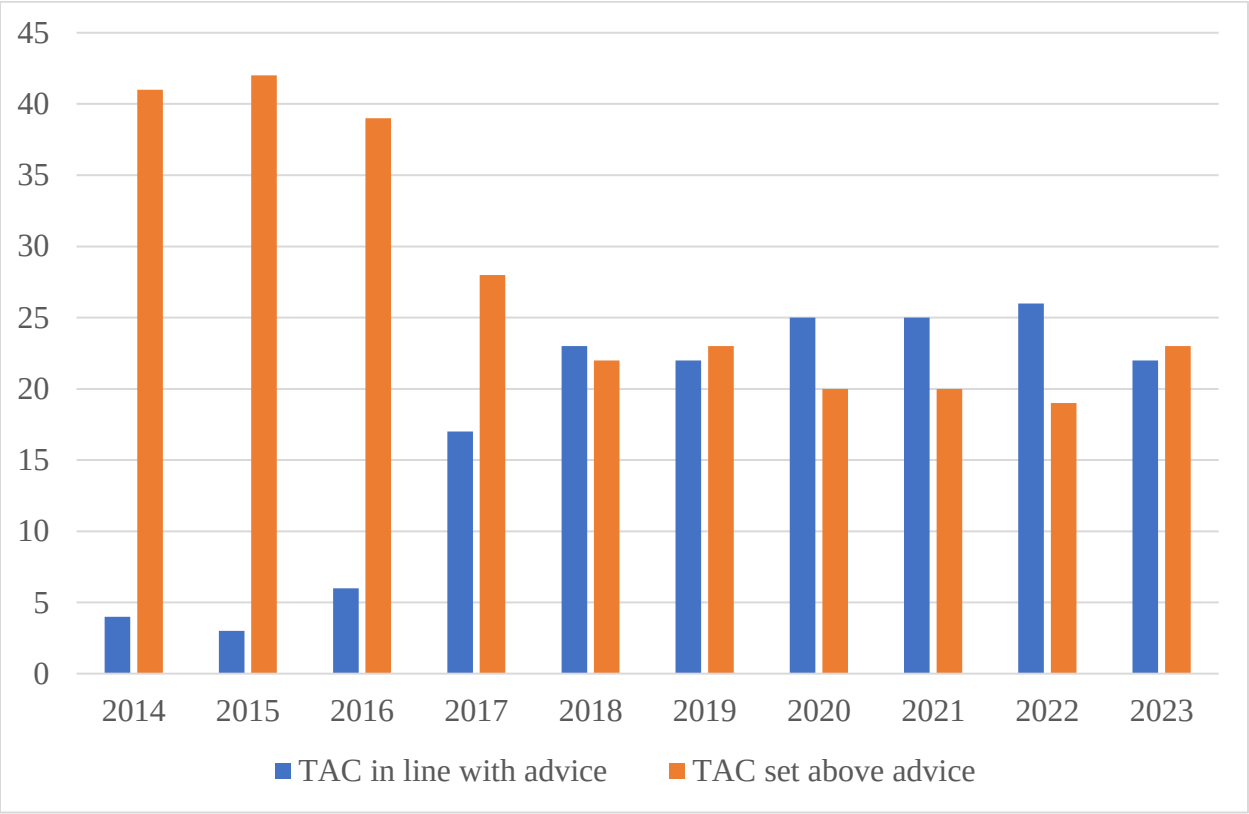

Фигура 2: процент на целевите запаси в МГП за Северно море и за западните води (включително югозападни води — SWW; северозападни води — NWW; и Северно море — NS) със становище за МУУ с течение на времето (източник: данни, получени от становищата на ICES).

В процедурите за определяне на ОДУ, извършени след влизане в сила на МГП през 2019 г. и 2020 г., много ОДУ бяха определени в съответствие с МУУ. Освен това, що се отнася до предпазното становище, Комисията предложи равнища на ОДУ, които през годините, и по-специално от 2019 г. насам, се доближават постепенно до препоръчаните от ICES равнища.

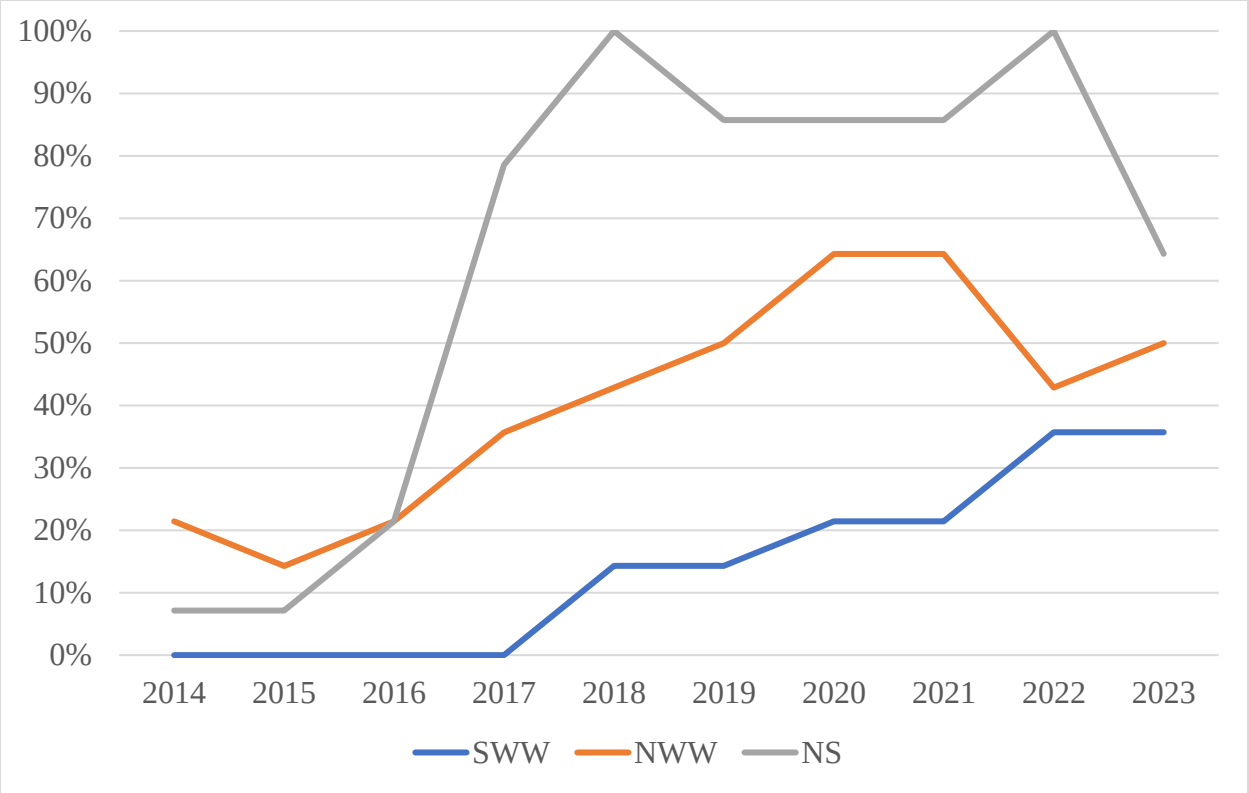
След като основният регламент влезе в сила през 2014 г., броят на възможностите за риболов, определени от Съвета, се увеличи. Това е в съответствие с научните становища за целевите запаси в рамките на МГП (вж. фигура 3). Този брой продължи да нараства, след

като МГП за 2019 г. и 2020 г. започнаха да се прилагат. Преди 2019 г. и 2020 г. за редица целеви запаси с предпазно становище Комисията предлагаше и/или Съветът решаваше да определи ОДУ над равнищата, предложени в научните становища. От 2020 г. насам обаче броят на подобни случаи намалява и те се наблюдават само при отчитане на съответните специфични за запаса фактори. На графиката по-долу (фигура 3) е показана тази тенденция за всички целеви запаси в рамките на МГП за Северно море и за западните води.

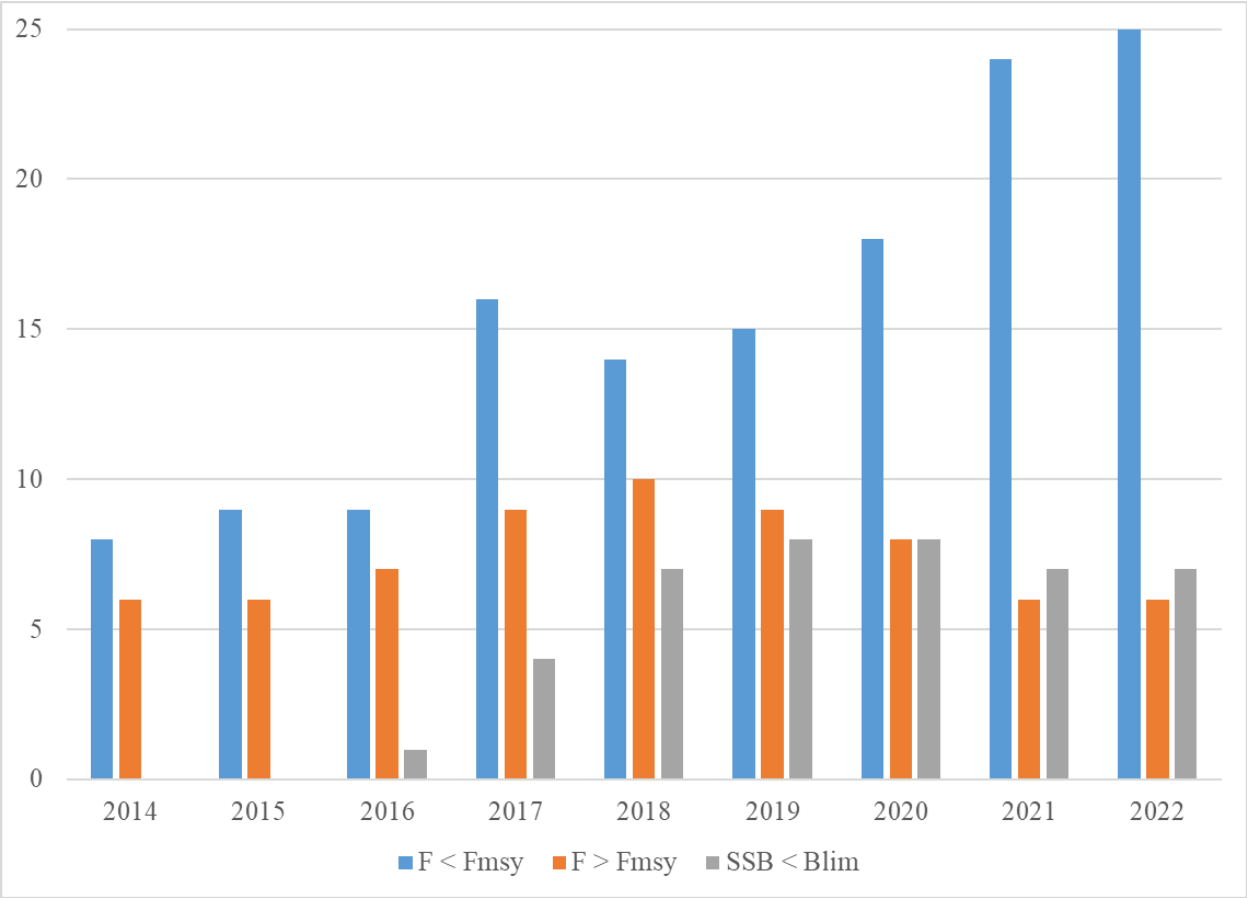
Фигура 3: брой ОДУ, определени в съответствие с научните становища (синя лента), в сравнение с ОДУ, определени над научните становища (оранжева лента) след влизане в сила на основния регламент. Под внимание се вземат само целевите запаси в рамките на МГП за Северно море и за западните води.

На графиката по-долу (фигура 4) е показано как с течение на времето се промениха определените в съответствие с научните становища УДО, след като основният регламент започна да се прилага в три морски басейна, а именно: i) Северно море; ii) северозападните води; и iii) югозападните води. Под внимание се вземат само целевите запаси в рамките на МГП за Северно море и за западните води.

Фигура 4: ОДУ, определени в съответствие с научните становища след началото на прилагането на основния регламент в: i) Северно море (NS); ii) северозападните води (NWW); и iii) югозападните води (SWW). Под внимание се вземат само целевите запаси в рамките на МГП за Северно море и за западните води.

На графиката по-долу (фигура 5) е показано, че откакто започнаха да се прилагат МГП за Северно море и за западните води през 2019 г. и 2020 г. риболовният натиск е намалял по отношение на много рибни запаси. лагодарение на това понастоящем запасите под Blim[15] са по-малко и за повече запаси има показатели за биомаса. Това отново се дължи на ангажимента на рибарите и държавите членки да подобряват непрекъснато предоставянето на данни, които допринасят за научния процес.

Фигура 5: състояние на целевите запаси в рамките на МГП за Северно море и за западните води от началото на прилагането на основния регламент. SSB означава „биомаса на репродуктивния запас“.

ПРИМЕРИ ЗА ПОЛОЖИТЕЛНИ ПРОМЕНИ И ТЕНДЕНЦИИ

МГП продължават да допринасят за положителните промени и тенденции при редица видове риболов, започнали с реформираната ОПОР (2013 г.) При тези видове риболов равнищата на ОДУ се увеличават и с течение на времето във все по-голяма степен може да се разчита на запаси в по-добро състоянието (фигура 5) за същите видове риболов. Сред ключовите примери се нареждат: i) норвежки омар в Ирландско море и в Келтско море (увеличение с повече от 12 % в периода 2020—2024 г.); ii) меджид в Северно море

[15] „Blim“ означава референтното равнище на биомасата на репродуктивния запас, посочена в най-добрите налични научни становища, […], под която възпроизводителната способност може да бъде намалена, както е посочено в МГП за Северно море и за западните води.

(увеличение с 346 % в периода 2019—2024 г.); iii) пикша в Северно море (увеличение с 250 % в периода 2019—2024 г.); iv) писия в Северно море (увеличение с почти 9 % в периода 2019—2024 г.); v) и пикша в Скагерак (увеличение с 250 % в периода 2019—2024 г.).

Тези резултати не биха могли да бъдат постигнати без ангажимента на рибарите и другите заинтересовани страни да управляват своите рибни запаси, които в крайна сметка са техният източник на доходи. Подобренията са постигнати и благодарение на активното участие на консултативните съвети в процеса на регионализация.

В главите по-долу за Северно море, Скагерак-Категат и Иберийско море се представя обзор на промените и тенденциите в тези морски басейни.

СЕВЕРНО МОРЕ И СКАГЕРАК-КАТЕГАТ

От първата година на прилагане на МГП за Северно море възможностите за риболов на пикша в Скагерак и Категат се увеличиха с 250 % в периода 2019—2024 г.

ИБЕРИЙСКО МОРЕ И ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ГЪВКАВОСТТА НА ГОРНИЯ ДИАПАЗОН НА МУУ

При смесения риболов на бяла риба, включващ австралийска мерлуза, европейски морски дявол и мегрими, ICES отчете, че австралийската мерлуза е ограничаващият фактор и оцени състоянието ѝ като добро (включително над MSY $B_{trigger}$[16])[17]. Това означава, че са изпълнени правните условия, посочени в член 4, параграф 5 от МГП за западните води за използването на горния диапазон на МУУ. За да се предостави по-голяма гъвкавост на рибарите и да им се позволи да използват по-добре квотите си за другите видове бяла риба, Комисията предложи ОДУ за австралийска мерлуза за 2020 г., 2022 г., 2023 г. и 2024 г. да бъде в горния диапазон на МУУ. Съветът постигна съгласие по тези предложения. ОДУ за 2021 г. обаче беше определен в съответствие с предпазното становище. След това през 2022 г. ОДУ се върна към горния диапазон на МУУ, след като беше установен референтен показател[18].

Възможностите за риболов на запаси от иберийска бяла риба, включващи морски дявол, мегрими и норвежки омар, уловени заедно с австралийска мерлуза при смесен риболов на бяла риба, се увеличиха от 2022 г. насам.

---

[16] ICES. 2023. Iberian Waters mixed-fisheries considerations. In Report of the ICES Advisory Committee, 2023. ICES Advice 2023 (ICES, 2023 г., „Съображения, свързани със смесен риболов в иберийски води“ в доклад на Консултативния комитет на ICES, 2023 г., становище на ICES от 2023 г.), https://doi.org/10.17895/ices.advice.24212058

ICES. 2024. Hake (*Merluccius merluccius*) in divisions 8.c and 9.a, Southern stock (Cantabrian Sea and Atlantic Iberian waters). In Report of the ICES Advisory Committee, 2024. ICES Advice 2024 (ICES, 2024 г., „Мерлуза (*Merluccius merluccius*) в участъци 8.c и 9.a, южен запас (Кантабрийско море и атлантически иберийски води)“, в доклад на Консултативния комитет на ICES, 2024 г., становище на ICES от 2024 г.), https://doi.org/10.17895/ices.advice.25019306.

[17] MSY $B_{trigger}$ е референтното равнище на биомасата, под което трябва да се предприемат действия за управление, за да се позволи възстановяването на даден запас над нивото, осигуряващо МУУ в дългосрочен план.

[18] ICES. 2023. Benchmark workshop on anglerfish and hake (WKANGHAKE; outputs from 2022 meeting). ICES Scientific Reports. 5:17. 354 pp. (ICES, 2023 г., Семинар относно референтни показатели за европейския морски дявол и мерлузата (WKANGHAKE; резултати от срещата през 2022 г.), научни доклади на ICES. 5:17. стр. 354,. https://doi.org/10.17895/ices.pub.20068997.

Като част от консултацията със заинтересованите страни, проведена с цел подготовката на настоящия доклад, Френският национален комитет за морски риболов и аквакултури (Comité national des pêches maritimes et des élevages marins, CNPMEM) потвърди, че МГП позволяват гъвкавост при определянето на възможностите за риболов, особено при смесен риболов, с цел да се избегнат случаи на блокиращи риболова видове. Комитетът обаче изрази съжаление, че гъвкавостта не е използвана по време на определянето на ОДУ и квотите в Съвета. Регионалният консултативен съвет за югозападните води (SWWAC) би предпочел по-широко използване на горните диапазони на МУУ по икономически причини. Някои учени, които отговориха на консултацията, смятат, че ефектът е неутрален и че целта за определяне на ОДУ следва да бъде F_{MSY} („стойност на МУУ“), а не диапазоните на МУУ.

CNPMEM, Регионалният консултативен съвет за северозападните води (NWWAC), групата на държавите членки с излаз на северозападните води, двама членове на НТИКР и регионалната група за координация за събиране на данни прецениха, че изпълнението на МГП за Северно море и за западните води спомогна за увеличаване на броя на ОДУ, управлявани в съответствие с МУУ.

Комисията смята, че правилата на МГП предоставиха известна гъвкавост, когато става въпрос за управление на запасите, за които са предоставени диапазоните. Добър пример е австралийската мерлуза в Бискайския залив и Иберийско море, представена по-горе. В отговор на мнението на CNPMEM, който би искал да види повече гъвкавост в преговорите на Съвета, Комисията посочи, че в своите предложения за възможности за риболов вече използва напълно предоставената от МГП гъвкавост за всички случаи в басейна на Атлантическо море. С други думи всички ОДУ се предлагат или на равнището на стойността на МУУ, или когато са изпълнени законовите условия, Комисията предлага ОДУ в горния диапазон на МУУ.

3.1.1 Ограничения

Риболов в Бискайския залив

Устойчивото управление на запасите в Бискайския залив от страна на рибарите, учените и държавите членки осигурява стабилни възможности за риболов, които пък предлагат добра икономическа основа за крайбрежните общности в този регион. През последните 3 години обаче се наблюдава рязък спад във възможностите за риболов на определени запаси в този морски басейн. Първият спад настъпи през 2022 г., когато ОДУ за обикновен морски език в Бискайския залив трябваше да бъде намален с 36 %, за да се намали риболовният натиск и да се поддържа запасът в съответствие с МУУ. Съветът постигна съгласие по предложението на Комисията за посоченото намаление. Впоследствие през 2023 г. ОДУ беше увеличен с 20 %.

През 2023 г. ICES успя да предостави становище за МУУ на сребриста сайда в Бискайския залив и иберийските води. Становището беше да се намалят трите вида ОДУ с 53 %, което трябваше да се приложи изцяло (въпреки че представлява само 4 % намаление в сравнение

с предишното становище на ICES). Сребристата сайда е запас от прилов в рамките на МГП за западните води, за който съгласно член 5, параграф 3 относно „блокиращите видове“ се изисква да се вземе предвид трудността при едновременния улов на всички запаси на равнището на МУУ, особено в случаи, когато това води до преждевременна забрана на смесения риболов. Стана ясно, че ОДУ за този запас е трябвало или да бъде определен в съответствие с новооценената стойност на МУУ, или е трябвало НТИКР да извърши оценка на блокиращите видове за 2024 г. въз основа на съответните данни, предоставени от тези държави членки, които заявиха, че сериозно намаляване на сребристата сайда би причинило такъв случай на блокиращи риболова видове за техните риболовни флотове. Беше взето решение да се намали с 35 % ОДУ през 2024 г., тъй като НТИКР потвърди риска от случай на блокиращи риболова видове за други видове риболов на запаси в по-добро състояние, при които сребристата сайда е или прилов, или се лови заедно с други запаси в по-добро здравословно състояние при смесен риболов.

За други видове риболов в Бискайския залив Комисията също трябваше да предложи значително намаление за риболовната 2024 г. в съответствие със становището на ICES, а именно: намаление с 41 % за меджид, намаление с 14 % за норвежки омар, намаление с 7 % за обикновен морски език и намаление с 22 % за южен лаврак, с цел тези видове риболов да се запазят устойчиви и в съответствие с МУУ. Съветът постигна съгласие по предложението на Комисията за всички случаи.

През предходните години риболовът на обикновен морски език и норвежки омар беше управляван устойчиво в съответствие с МУУ, докато риболовът на сребриста сайда и меджид — видове, наскоро оценени на равнището на МУУ, е засегнат от много съществено намаление на техния ОДУ. Рибарите поставиха под съмнение дали други фактори извън риболова са повлияли отрицателно на тези запаси и твърдяха, че МГП са насочени в твърде голяма степен към краткосрочни доставки, вместо да се прилагат постепенни намаления. По този въпрос Комисията отбелязва, че в своя последен обзор на екосистемата ICES е изтъкнал пропорционалното увеличение на естествената смъртност в рибните запаси в екологичния регион, дължащо се на фактори, различни от риболова — чийто натиск непрекъснато намалява от 90-те години на XX век насам — и тези други фактори са главно хищничество и изменение на климата[19]. Нормално е да се наблюдават промени в размера на запасите и в техните биологични параметри, които впоследствие водят до определени намаления или увеличения на съответните квоти.

Комисията признава продължаващите усилия както на риболовния сектор, така и на заинтересованите страни за намаляване на натиска върху рибните запаси и за съобразяване с научните становища. В МГП се изисква ОДУ да се определят в съответствие с МУУ всяка

[19] ICES. 2022. Bay of Biscay and the Iberian Coast ecoregion – Ecosystem overview. In Report of the ICES Advisory Committee, 2022. ICES Advice 2022, Section 6.1 (ICES, 2022 г., „Бискайският залив и екорегионът на Иберийското крайбрежие — обзор на екосистемата“, в доклад на Консултативния комитет на ICES, 2022 г., становище на ICES от 2022 г., раздел 6.1), https://doi.org/10.17895/ices.advice.21731579.

година и не се допуска поетапен подход, който би позволил постепенно намаляване на запасите, които преди са били управлявани устойчиво на равнището на МУУ.

3.2 Запаси от смесен риболов, управлявани съвместно с крайбрежните държави в североизточната част на Атлантическия океан, и по-специално с Обединеното кралство и Норвегия

Макар че МГП продължават да предоставят полезна основа за определяне на позициите на ЕС в годишните консултации с държавите извън ЕС по отношение на съвместно управляваните запаси, по-специално в ситуации, когато ICES издава становища за нулев улов, действителното равнище на ОДУ подлежи на консултации. Докладът обхваща все пак и изпълнението на МГП преди оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС.

По отношение на северния запас от мерлуза (Северно море в широките му граници, Келтските морета и северната част на Бискайския залив) развитието на запаса показва, че той се е възстановил от началото на 2000 г. и освен това е разширил разпространението си и е станал по-значим в Северно море от преди. През 2022 г. бяха определени референтни показатели за запаса от мерлуза.

Договореният с Обединеното кралство ОДУ е определен с помощта на диапазоните на МГП за западните води. ОДУ е определен на равнището на стойността на МУУ. ЕС се възползва обаче от разпоредбите съгласно МГП с цел да ограничи намаленията до 20 % в горния диапазон на МУУ в случаи, когато в становището изискваното намаление през 2022 г. беше още по-голямо. Северната мерлуза е също част от преговорите с Норвегия.

NWW AC изразява съжаление, че диапазоните на МУУ не са били използвани при определяне на възможностите за риболов в северозападните води. Комисията счита, че са били използвани диапазони, при които са били изпълнени законовите условия за използването им.

Съгласно Споразумението за търговия и сътрудничество[20] ЕС и Обединеното кралство могат заедно заедно да обмислят разработването на многогодишни стратегии за опазване и управление, които да служат за основа при определянето както на ОДУ, така и на други мерки за управление. Такива стратегии са предмет на текущи дискусии в рамките на Специализирания комитет по рибарството.

[20] Споразумение за търговия и сътрудничество между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, от друга страна (ОВ L 149, 30.4.2021 г., стр. 10).

3.3 Действително състояние на смесения риболов в Северно море и в западните води

За водите на ЕС в Северно море и в западните води е характерен смесеният риболов, при който риболовът е насочен към ценни от търговска гледна точка рибни запаси в по-добро състояние, като например норвежки омар в Категат, пикша в Келтско море и във водите на запад от Шотландия и северна мерлуза. При тези видове риболов обаче е налице неизбежен прилов на други рибни запаси, които понякога могат да бъдат подложени на много по-голям натиск от целевите запаси в по-добро състояние. Примери за това са неизбежният прилов на треска и меджид в Келтско море в недобро състояние при риболов на пикша в добро състояние в същия морски басейн, на червенопер пагел в недобро състояние като прилов на северна мерлуза в добро състояние, уловена с кораби с парагади в Келтско море, както и на треска в недобро състояние като неизбежен прилов на норвежки омар в Категат.

Това са само някои примери, които показват нагледно действителното състояние на смесения риболов в европейски води. При подобно положение на смесения риболов се прилагат членове 4 и 5 от МГП за Северно море и за западните води за „блокиращи видове“, които предвиждат необходимостта да се вземе предвид трудността за едновременен улов на всички запаси на равнището на МУУ. Въпреки това наистина трябва да се вземат мерки за намаляване на неизбежния прилов, доколкото това е възможно. Чрез въвеждането на специални мерки за намаляване на такъв прилов многогодишните планове допринесоха за постигането на тази цел (вж. примерите по-долу).

Групата на държавите членки с излаз на северозападните води признава, че МГП в Северно море е бил полезен за избягване на случаи на блокиращи риболова видове чрез управление на смесения риболов.

По-долу са дадени някои конкретни примери за това как се управлява смесеният риболов в различни морски басейни.

3.3.1 Категат

Сред примерите за мерки в рамките на МГП в Северно море за защита на определени запаси в Категат е предложението за определяне на ОДУ за норвежки омар в Скагерак и Категат в долния диапазон на МУУ в съответствие с член 4, параграф 4 от МГП за Северно море с цел да се сведе до минимум неизбежният прилов на треска от Категат при риболова на норвежки омар. Съветът постигна съгласие по предложенията на Комисията само през 2020 г., 2022 г. и 2024 г. Въпреки това той определи УДО в долния диапазон на МУУ и през всички останали години.

Освен това от 2020 г. насам са в сила също коригиращи мерки за треската в Категат. С тях се въвеждат по-селективни уреди за дънни тралове, разрешаващи риболов на норвежки омар само със сортираща решетка или шведска решетка, съчетана с максимум 1,5 % ограничение на прилова на треска. Освен това, за да се насърчи използването от плавателните съдове на електронни системи за дистанционно наблюдение с цел ефективно

наблюдение на спазването на задължението за разтоварване, плавателните съдове на ЕС, участващи в проект на държава членка за напълно документиран риболов, могат вместо това да използват уреди в съответствие с Регламента относно техническите мерки.

Положителният резултат от тези мерки е, че беше възможно да се продължи с целевия риболов на норвежки омар, докато същевременно действаха мерки за прилов на треска. В това отношение ICES не може да изготви оценка на дела на свързаната с риболова смъртност (и поради това неестествена) или на миграцията към Северно море след използване на Категат като място за развъждане. Становището на ICES и техническата служба на ICES също се позовават на необходимостта от използване на по-селективни уреди.

3.3.2 Примери за Келтско море

Мерките в рамките на МГП за западните води за защита на запасите от прилов в Келтско море включват предложение ОДУ за пикша да бъде в долния диапазон на МУУ въз основа на член 4, параграф 3 от МГП за западните води с цел при риболова на пикша да се сведе до минимум неизбежният прилов на треска и меджид — и двете целеви запаси в рамките на МГП за западните води. Съветът постигна съгласие по предложението на Комисията за 2020 г., която беше последната година преди оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС. За 2021 г. Съветът определи временни ОДУ и през втората половина на 2021 г. беше постигнато последващо споразумение за ОДУ с Обединеното кралство. От 2021 г. насам тези запаси се договарят в рамките на консултациите между ЕС и Обединеното кралство.

Допълнителните коригиращи мерки за треската и меджида в Келтско море — и двете целеви запаси в рамките на МГП за западните води — бяха предложени от Комисията за 2020 г. съгласно Регламента относно възможностите за риболов въз основа на член 8 от МГП за западните води. Те включват тясно свързани технически мерки и квота за прилов на треска в Келтско море на равнище, което би осигурило защита на запасите от прилов, като същевременно се позволява продължаване на целевия риболов на пикша. По отношение на ОДУ Комисията предложи намаление с 88 % в съответствие със стойността на МУУ и консултативното правило на ICES. Тъй като това би довело до нисък ОДУ от 189 тона за треска, което би блокирало други видове риболов на бяла риба в Келтско море, Съветът реши да не се съобрази с предложението на Комисията за ОДУ и вместо това да определи ОДУ на 805 тона с цел да се избегне ранен случай на блокиращи риболова видове за други видове риболов на бяла риба в Келтско море. Този ОДУ все пак позволи значително увеличение на биомасата. Съветът също така въведе за 2020 г. по-селективни методи за риболов на бяла риба в Келтско море, тясно свързани с Регламента относно възможностите за риболов. Без тези тясно свързани мерки ОДУ трябваше да бъде по-нисък. Впоследствие

мерките в този регламент бяха заменени от делегиран акт[21] въз основа на приета през 2020 г. съвместна препоръка на групата на държавите членки с излаз на северозападните води (ГДЧ с излаз на СЗВ), която съдържа други по-селективни методи за риболов.

Друг пример в Келтско море е червеноперият пагел, който е неизбежен прилов при риболова на северна мерлуза, уловена с парагади. ICES издаде становище за нулев улов за този запас, тъй като го считаше за изчерпан[22]. Това обаче би означавало ситуация с улов на блокиращи видове за риболова на северна мерлуза. Поради това за 2023 г. и 2024 г. беше определен нисък ОДУ изключително за прилов с цел да се запази отворен риболовът на северна мерлуза в този морски басейн и да се защити във възможно най-голяма степен уловения като прилов червенопер пагел. Освен това ГДЧ с излаз на СЗВ постигнаха съгласие по съвместна препоръка за прилагане на минимални референтни размери за опазване на червеноперия пагел, уловен при търговски и любителски риболов и в забранени зони, с цел по-добра защита на младите екземпляри и хвърлящите хайвер екземпляри червенопер пагел. Въз основа на тази съвместна препоръка през 2023 г. Комисията прие техническа мярка под формата на делегиран акт, която беше удължена до 2024 г.[23]

Една организация от сектора (CNPMEM) разкритикува МГП като твърде строг по отношение на списъка с целеви запази и заяви, че липсват ясни критерии за това как се определя целеви запас.

Важно е да се отбележи, че в дискусиите относно МГП Комисията предложи съзаконодателите да делегират правомощия на Комисията за изменение на списъците с целеви запаси. Съзаконодателите обаче не се съгласиха с предложението на Комисията и решиха да запазят правомощията си да изменят списъка на целевите запаси.

---

[21] Делегиран регламент (ЕС) 2021/2324 на Комисията от 23 август 2021 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2019/1241 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на техническите мерки за определени видове дънен и пелагичен риболов в Келтско море, Ирландско море и водите на запад от Шотландия (ОВ L 465, 29.12.2021 г., стр. 1).

Делегиран регламент (ЕС) 2022/2588 на Комисията от 20 октомври 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2019/1241 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на техническите мерки за определени видове дънен и пелагичен риболов в Келтско море, Ирландско море и водите на запад от Шотландия (ОВ L 338, 30.12.2022 г., стр. 44).

Делегиран регламент (ЕС) 2024/492 на Комисията от 30 ноември 2023 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2019/1241 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на удължаването на срока на техническите мерки за определени видове дънен и пелагичен риболов в Келтско море, Ирландско море и водите на запад от Шотландия (ОВ L, 2024/492, 13.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/492/OJ).

[22] ICES. 2022. Blackspot seabream (*Pagellus bogaraveo*) in subareas 6–8 (Celtic Seas, the English Channel, and Bay of Biscay). In Report of the ICES Advisory Committee, 2022. ICES Advice 2022 (ICES, 2022 г., „Червенопер пагел (Pagellus bogaraveo) в подзони 6—8 (Келтско море, Ламанша и Бискайския залив)“, в доклад на Консултативния комитет на ICES, 2022 г., становище на ICES от 2022 г.), https://doi.org/10.17895/ices.advice.19453802.

[23] Делегиран регламент (ЕС) 2023/56 на Комисията от 19 юли 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2019/1241 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на специфични технически мерки за северния пагел (*Pagellus bogaraveo*) в подзони 6—8 на ICES (ОВ L 5, 6.1.2023 г., стр. 1).

Делегиран регламент (ЕС) 2024/491 на Комисията от 30 ноември 2023 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2019/1241 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на удължаването на срока на специфичните технически мерки за северния пагел (*Pagellus bogaraveo*) в подзони 6—8 на ICES (ОВ L, 2024/491, 13.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/491/oj.

3.4 Решение на Съда по дело C-330/22

В решението си от 11 януари 2024 г.[24] Съдът на Европейския съюз (Съдът) потвърди валидността на Регламента относно възможностите за риболов за 2020 г.[25], доколкото с него се определят четири ОДУ изключително за неизбежен прилов, надвишаващ становището на ICES за нулев улов. Съдът постановява, че Съветът разполага със свобода на преценка да определя тези ОДУ за запасите от прилов над научно препоръчаните равнища, за да се съчетае целта за продължаване на смесения риболов с постигането на добро биологично състояние на съответните запаси. В същото време Съдът постанови, че за изброените като „целеви“ в рамките на МГП запаси задължението за постигане и поддържане на МУУ след 2020 г. „се прилага стриктно и без изключения“.

4 Екосистемен подход

В член 2, параграф 3 от основния регламент се посочва, че ОПОР трябва да прилага екосистемния подход към управлението на риболова, за да се намали отрицателното въздействие на риболовните дейности върху морската екосистема. В член 3, параграф 3 от МГП се предвижда, че МГП трябва да са съгласувани със законодателството на ЕС в областта на околната среда, и по-специално с целта за постигане на добро екологично състояние до 2020 г. съгласно изискването на Рамковата директива за морска стратегия (РДМС)[26]. РДМС предвижда 11 качествени дескриптори за определяне на добро състояние на околната среда. МГП имат за цел да гарантират, че условията на дескриптор 3 (като най-уместен за управление на риболова) се изпълняват и да допринесат за изпълняването на другите приложими дескриптори пропорционално на относителната роля на риболовните дейности.

Дескриптор 3 е пряко свързан с определянето на възможностите за риболов. Той гласи, че „популациите на всички риби и ракообразни, които са обект на промишлен риболов, са в безопасните биологични граници, като наблюдаваното разпределение по възраст и размер е показателно за наличието на здрава популация“. Риболовните дейности имат въздействие върху дескрипторите, свързани с: (1) биологичното разнообразие; (4) хранителната мрежа; (6) целостта на морското дъно; и (10) морските отпадъци. Въздействието на риболова върху другите дескриптори е в най-добрия случай непряко и/или несъществено[27].

---

[24] Решение от 11 януари 2024 г., *Friends of the Irish Environment (Possibilités de pêche supérieures à zéro)*, C-330/22, EU:C:2024:19.

[25] Регламент (ЕС) 2020/123 на Съвета от 27 януари 2020 г. за определяне за 2020 година на възможностите за риболов на определени рибни запаси и групи от рибни запаси, приложими във водите на Съюза, както и за риболовните кораби на Съюза в някои води извън Съюза (ОВ L 25, 30.1.2020 г., стр. 1).

[26] Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда (ОВ 164, 25.6.2008 г., стр. 19).

[27] Другите дескриптори са: (2) въвеждане на чужди видове; (5) предизвикана от човека еутрофикация; (7) хидрографски условия; (8) равнище на замърсителите в морето; (9) равнище на замърсителите в рибата и в други морски хранителни продукти; (11) въвеждане на енергия, в това число и подводен шум.

ICES изтъква, че процентът на смъртност от риболов непрекъснато намалява от 90-те години на миналия век насам и сега е средно под F_{MSY}[28].

Риболовът може да доведе до улов на защитени видове, като морски птици и морски бозайници[29]. С реформата на ОПОР от 2013 г. бяха предложени нови начини за съвместна работа на заинтересованите страни и държавите членки от конкретен регион, така че да могат да работят заедно за постигане на съгласие по специални мерки за своите морски басейни.

5 ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА РАЗТОВАРВАНЕ

Ключова цел на реформираната ОПОР (2013 г.) е да се изпълнява задължението за разтоварване и постепенно да се прекрати изхвърлянето на улов, като се избягва и намали нежеланият улов. Задължението за разтоварване важи за видове, обхванати от ОДУ, като е в сила от януари 2019 г. насам.

Що се отнася до задължението за разтоварване, заинтересованите страни, които отговориха на консултацията, докладваха, че макар да има доказателства за намаляване на изхвърлянето на улов, задължението за разтоварване не е постигнало целта си и основното предизвикателство продължава да бъде задължението за разтоварване да се извършва съгласно правната рамка, като същевременно се насърчава промяна в моделите на риболов към по-голяма селективност. Въпреки това след въвеждането на задължението за разтоварване от сектора на рибарството положиха значителни усилия за разбирането и последващото прилагане на тази политика, за активната работа с изследователски институти за разработване на начини за избягване и намаляване на нежелания улов, както и за подобряването на общите им познания за тези видове (включително способност за оцеляване).

Като положително развитие заинтересованите страни потвърждават, че задължението за разтоварване е стимулирало научните изследвания в областта на по-селективните риболовни уреди и проучванията на способността за оцеляване. Въпреки това заинтересованите страни смятат, че по отношение на смесения риболов на дънни видове ще има ограничение на степента на селективност.

[28] ICES. 2022. Bay of Biscay and the Iberian Coast ecoregion – Fisheries Overview. In Report of the ICES Advisory Committee, 2022. ICES Advice 2022, section 6.2. (ICES, 2022 г., „Бискайският залив и екорегионът на Иберийското крайбрежие — обзор на риболовните дейности“, в доклад на Консултативния комитет на ICES, 2022 г., становище на ICES от 2022 г., раздел 6.2), https://doi.org/10.17895/ices.advice.21641396.

[29] ICES. 2022. Bay of Biscay and the Iberian Coast ecoregion – Ecosystem overview. In Report of the ICES Advisory Committee, 2022. ICES Advice 2022, Section 6.1 (ICES, 2022 г., „Бискайският залив и екорегионът на Иберийското крайбрежие — обзор на екосистемата“, в доклад на Консултативния комитет на ICES, 2022 г., становище на ICES от 2022 г., раздел 6.1), https://doi.org/10.17895/ices.advice.21731579

Комисията счита, че нерешеният проблем с изхвърлянето е въпрос на контрол и правоприлагане, който трябва да бъде разгледан в рамките на системата за контрол на риболова на ЕС. МГП не са създадени да разрешат този проблем.

6 РЕГИОНАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Регионалното сътрудничество е едно от централните направления на ОПОР. Основната му цел е различията между различните морски басейни да се отчитат по-добре и заинтересованите страни да се включат повече в управлението на риболовните дейности, като се използват техните знания и опит. В крайна сметка по-прякото участие на заинтересованите страни във формулирането и изпълнението на мерките за управление ще доведе до по-голямо чувство за споделена ангажираност и ангажираност за спазване на мерките. С помощта на регионалното сътрудничество заинтересованите страни, които имат пряк управленски интерес, могат да подкрепят приемането на мерки за опазване, като например МГП и планове за премахване на изхвърлянето на улова. Това се постига най-вече чрез консултативни съвети и групи на държавите членки.

Консултацията със заинтересованите страни осигури полезна обратна информация как на практика работи регионалното сътрудничество в рамките на МГП. Тя показа общоприетото мнение, че МГП осигуряват необходимата правна рамка за осъществяване на регионалното сътрудничество. Например членовете на NWWAC и НТИКР имаха положително мнение за активизиращото се сътрудничество между съответните заинтересовани страни[30]. С течение на времето благодарение на съвместните препоръки постепенно бяха предоставени повече технически доказателства и практически знания, както и индивидуални мерки за съответния морски басейн. Регионалните групи на държавите членки също биха могли да се възползват от по-голямо участие на заинтересовани страни и учените. В този смисъл в Пакта за рибарството и океаните, обявен в доклада за ОПОР от 2024 г.[31], държавите членки се призовават да постигнат напредък по отношение на управлението на ОПОР в полза на всички заинтересовани страни и обществото като цяло.

[30] Двама членове на НТИКР изпратиха отговори в рамките на консултацията със заинтересованите страни.

[31] Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета „Устойчив риболов в ЕС: актуално състояние и насоки за 2025 г.“ (COM/2024/235 final).

7 СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

7.1 СЕВЕРНО МОРЕ

Въз основа на годишния икономически доклад на НТИКР за 2023 г. относно риболовния флот на ЕС[32] нито един флот на държава членка не зависи изцяло от региона за своята риболовна дейност. Въз основа на стойността на разтоварванията Северно море и източната част на Атлантическия океан са ключов риболовен регион за Дания (86 % от общите разтоварвания), Нидерландия (83 %), Германия (61 %), Швеция (70 %) и Белгия (32 %).

7.2 СЕВЕРОЗАПАДНИ ВОДИ (СЗВ)

Според доклада на НТИКР въз основа на стойността на разтоварванията френският и ирландският риболов имат най-високо равнище на разтоварвания в СЗВ. Ирландия обаче има най-висок общ процент на национална разтоварена стойност от региона — 90 %, което показва високата ѝ зависимост от тази зона (97 % от дните в морето се осъществяват в тези води). Белгия (54 %) и Франция (29 %) също зависят силно от зоната по отношение на дните в морето. Макар че Ирландия и Белгия са силно зависими, най-големият дял от риболова се извършва от Франция и Ирландия.

7.3 ЮГОЗАПАДНИ ВОДИ (ЮЗВ)

Според доклада на НТИКР основните флотове, действащи в региона, са испанският, френският и португалският. Освен тях през 2021 г. в региона са осъществявали дейност още шест флота на ЕС: на Белгия, Германия, Дания, Ирландия, Литва и Нидерландия, но тяхната риболовна дейност в региона беше ограничена (делът на усилието на тези държави членки като цяло е бил 0,16 %, а разтоварванията са били 1,12 % по стойност и 2,23 % по тегло от общите количества за региона). Въз основа на стойността на разтоварванията Испания е била с най-високо производство в региона, следвана от Португалия и Франция. Испания има най-висок общ процент на национално разтоварено тегло от региона (51 %), следвана от Португалия (32 %) и Франция (15 %). Португалия е държавата, която най-много зависи от тези води — 98 % от усилията на португалския флот се извършват в ЮЗВ, като произвеждат съответно 85 % и 82 % от общата стойност и тегло на разтоварванията.

[32] Научен, технически и икономически комитет по рибарство (НТИКР) — The 2023 Annual Economic Report on the EU Fishing Fleet („Годишен икономически доклад за 2023 г. за риболовния флот на ЕС“) (STECF 23-07), Prellezo, R., Sabatella, E., Virtanen, J., Tardy Martorell, M. и Guillen, J. редактор(и), Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 2023 г., doi:10.2760/423534, JRC135182.

8 Делегиране на правомощия, предоставени на Комисията съгласно МГП за Северно море и за западните води и съгласно Регламента относно достъпа до дълбоководни запаси

С МГП за Северно море и за западните води на Комисията се делегира правомощието да приема делегирани регламенти по отношение на запасите, обхванати от МГП, след промени в географското разпределение на запасите (член 1, параграф 1 от МГП за Северно море и за западните води), коригиращи мерки (член 8 от МГП), технически мерки (член 9 от МГП), изпълнение на задължението за разтоварване (член 11 от МГП за Северно море и член 13 от МГП за западните води) и ограничения по отношение на общия капацитет на флотовете на засегнатите държави членки (член 14, параграф 2 от МГП за западните води).

До момента Комисията никога не е използвала тези правомощия, с изключение на изпълнението на задължението за разтоварване. По отношение на техническите мерки от 2019 г. насам оправомощаването е заменено от по-конкретно такова, определено в член 15 от Регламента относно техническите мерки. По отношение на изпълнението на задължението за разтоварване Комисията е приела осем делегирани регламента в рамките на МГП за Северно море и девет в рамките на МГП за западните води.

С Регламента относно достъпа до дълбоководни запаси (член 9, параграф 7) на Комисията се делегира правомощието да изменя списъка на индикаторните видове за уязвимите морски екосистеми (УМЕ). Въпреки това досега Комисията никога не е използвала това правомощие.

9 Речник на термините

КС: Консултативен съвет

ОПОР: Обща политика в областта на рибарството

CNPMEM: Comité National des Pêches Maritimes et des Élevages Marins (Френски национален комитет за морски риболов и аквакултури)

FMSY: Процент на смъртност от риболов, съвместим с максималния устойчив улов

ICES: Международен съвет за изследване на морето

ГДЧ: Група държави членки

МГП: Многогодишен план

МУУ: Максимален устойчив улов

СЗВ: Северозападни води

NWWAC: Регионален консултативен съвет за северозападните води

SSB: Биомаса на репродуктивния запас

НТИКР: Научен, технически и икономически комитет по рибарство

ЮЗВ: Югозападни води

SWWAC: Регионален консултативен съвет за югозападните води

ОДУ: Общ допустим улов